

ΑΓΙΑ ΘΕΟΔΩΡΑ

Ο ναός της πολιούχου της Άρτας και ένας πυλώνας είναι τα μόνα σωσμένα τμήματα μονής που ιδρύθηκε το 13ο αιώνα από τη βασίλισσα του Δεσποτάτου Θεοδώρα. Ιδρύθηκε προς τιμήν του Αγίου Γεωργίου και λειτούργησε ως γυναικείο μοναστήρι. Μετά το θάνατο του συζύγου της, η Θεοδώρα εμόνασε στη μονή, τάφηκε εκεί και ο ναός τιμάται στο όνομά της. Ο ναός αυτός αποτελεί την πιο “ζωντανή” σύνδεση της σημερινής με τη βυζαντινή Άρτα, αφού εκτός από το κτίσμα έχουμε και την “παρουσία” της ίδιας της βασίλισσας του Δεσποτάτου, της πολιούχου Αγίας Θεοδώρας. Βρίσκεται σε πολύβοη συνοικία της παλιάς κάτω πόλης, στο κέντρο της άλλοτε πρωτεύουσας του Δεσποτάτου.

Η μελέτη του μνημείου απέδειξε ότι ο σημερινός ποικιλόμορφος ναός κτίσθηκε σε τρεις περιόδους: Ο αρχικός ναός κατασκευάσθηκε πιθανόν τον 11ο ή 12ο αιώνα. Αργότερα -γύρω στο 1270 - η βασίλισσα της Άρτας Θεοδώρα ανακαίνισε το ναό. Αργότερα (τέλος του 13ου ή αρχές του 14ου αιώνα) έγιναν οι τελευταίες προσθήκες οπότε το μνημείο πήρε τη σημερινή του μορφή.

Εσωτερικά ο ναός διατηρεί μεγάλο μέρος από την παλιά γλυπτή και γραπτή του διακόσμηση. Αριστερά της νότιας εισόδου του ναού βρίσκεται ο τάφος της Αγίας Θεοδώρας. Ο τάφος διατηρεί την παλιά του θέση όχι όμως και την αρχική του μορφή. Μετασκευάστηκε το 1873 όταν τελέστηκε η ανακομιδή των λειψάνων της Αγίας, οπότε ο τάφος πήρε τη σημερινή του όψη.